

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania A.R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o świadczenie przedemerytalne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 kwietnia 2018 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 października 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. M. B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł, powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 października 2016 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) - w sprawie z odwołania A.R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. - oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T. z 21 maja 2015 r., sygn. akt IV U (...), oddalającego odwołanie A.R. od decyzji organu rentowego z 14 maja 2014 r., w której organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania świadczenia przedemerytalnego z uwagi na to, że rozwiązanie umowy o pracę z wnioskodawcą

nie nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz, że na dzień rozwiązania stosunku pracy (17 marca 2010 r.) wnioskodawca wykazał okresy składkowe i nieskładkowe wynoszące łącznie 34 lata, 4 miesiące i 28 dni, zamiast wymaganych 40 lat.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczony zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że „w ustalonym stanie faktycznym niniejsze sprawy wykładni wymaga art. 7 pkt 7 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie określenia czy przez członka rodziny, w rozumieniu wyżej wskazanego przepisu, należy rozumieć teściową oraz babkę Odwołującego, a tym samym czy okres opieki sprawowanej przez Odwołującego nad osobami, z którym jest on w tym stopniu spokrewniony lub spowinowacony należy zaliczyć do okresu nieskładkowego w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że istnieje potrzeba wykładni wskazanego przepisu prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący - opierając wniosek o

przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. - powinien nie tylko określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej poza sygnalizacją potrzeby wykładni wskazanego w uzasadnieniu wniosku przepisu nie przedstawia odpowiedniej argumentacji, którą wykazałaby, że istnieje przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Swoje wątpliwości sprowadza tylko do ogólnikowego pytania. Analizą interpretacyjną wskazanego w uzasadnieniu wniosku przepisu zajmował się Sąd Najwyższy i w wyroku z 4 października 2011 r., I UK 87/11, LEX nr 1108446, stwierdził, że przypadający przed dniem nabycia prawa do emerytury okres niewykonywania pracy, spowodowany koniecznością

opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny, który nie legitymował się orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, nie stanowi okresu nieskładkowego w rozumieniu art. 7 pkt 7 u.e.r.f.u.s. Autorka skargi nie uwzględnia w uzasadnieniu wniosku przedstawionego stanowiska judykatury w zakresie omawianej kwestii. Uzasadnienie wniosku w swoich twierdzeniach o potrzebie wykładni wskazanego przepisu prawa nie uwzględnia stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...], który w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, że ubezpieczony opiekę nad teściową rozpoczął w 2007 r., jednakże w tym samym czasie pozostawał w zatrudnieniu w Rejonowym Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji w B. i okres tego zatrudnienia został zaliczony przez organ rentowy jako okres składkowy. Nie ma tym samym możliwości podwójnego zaliczenia tego okresu i dodatkowego, ponad potraktowanie go jako okres składkowy wynikający z zatrudnienia w ramach stosunku pracy, zakwalifikowania go jako okresu nieskładkowego na zasadzie art. 7 pkt 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sytuacji takich dotyczy art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym, jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy. Okresem korzystniejszym dla wnioskodawcy jest okres zatrudnienia i ten właśnie został uwzględniony do obliczenia „okresu uprawniającego do emerytury”. Z kolei okres, w którym zgodnie z twierdzeniami wnioskodawcy miał on sprawować opiekę nad swoją babcią, przypadał od 16 lipca 1977 r. do 2 września 1979 r. Okres ten stanowi blisko 2 lata i 2 miesiące i jest tym samym zbyt krótki, aby możliwe było uzyskanie co najmniej 40 lat okresów składkowych i nieskładkowych po doliczeniu tego okresu do uwzględnionego już przez organ rentowy okresu wynoszącego 34 lata 4 miesiące i 28 dni. W konsekwencji bezprzedmiotowe było rozważanie, czy babcia ubezpieczonego mieści się w kręgu osób, nad którymi opieka podlega zakwalifikowaniu na podstawie art. 7 pkt 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jako okres nieskładkowy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.).

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 98 k.p.c. w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.).